

Contra la “nova” política

Per si algú encara no se n'havia adonat, la campanya electoral d'aquestes municipals a Catalunya –i també autonòmiques a les Balears, el País Valencià i al que queda d'Espanya–, ha posat al descobert que la “nova” política s'assemblava tremendament a la vella. Encara més: que és la vella política –si més no, una part– la que sembla donar més senyals de capacitat de renovació que no pas la nova, que cada dia que passa es mostra més decrepita, sinó senil i tot.

El primer que ha posat en evidència aquesta vellura sobrevinguda de la nova política han estat les formes amb què ha encarat la campanya electoral. La presentació del missatge a través d'eslògans més propis d'un detergent que d'un missatge revolucionari; el recurs a estratègies populistes que en boca dels vells polítics faria que els enviéssim els gossos; l'ús d'un llenguatge barroer que fa passar vergonya aliena; la dissimulació de conductes passades que farien enrojolar al més poca-solta... I, sobretot, el recurs a l'ambigüitat en els terrenys de més compromís per tal d'atraure vots al preu que sigui. Sí: el retorn de la puta i la Ramoneta, que si a casa de la vella política hi havien fet estada i ja n'havíem fet escarni, habitant la casa de la nova política, et deixen sense paraules.

Per no innovar, la nova política ni tan sols utilitza bé les xarxes socials, i quan no és a les places i els mercats, com ha fet sempre tothom, se segueix refugiant als vells platós de televisió. En això, més que ser nous, el cert és que són millors que els vells polítics, sovint massa poc teatrals per a les tècniques clàssiques de la comunicació política. Sí, senyor! Grans actorassos, els de la nova política, amb més fusta

SALVADOR
CARDUS

teatral que la demostrada en la salmòdia clerical d'un Herrera, la rigidesa professoral d'un Junqueras o la timidesa mal dissimulada d'un Mas. Els qui pensaven que a la política hi havia massa teatre, ho havien entès malament. El que hi havia era mals actors que feien poc versemblant el paper que interpretaven. En això, la nova política millora, i ara el públic aplaudeix a pleret els nous actors, capaços de fer creïble el sainenet que representen.

La campanya també ha afectat el fons de la nova política. Efectivament, no ha tardat ni vint-i-quatre hores de campanya a afegir-se a la lògica que porta del càlcul electoral a l'ambigüitat calculadíssima. Els qui abominen el mercat econòmic, no tenen cap escrúpol a assumir amb totes les seves conseqüències el mercat del vot polític i a tractar l'elector com a un mer consumidor de mercaderia política vistosa. Del sí-sí del 9N s'ha passat al ni-ni (ni independentisme català, ni espanyol) del 24M. Del “dret a decidir-ho tot” s'ha passat a decidir-ho tot... menys allò que un parell de milions de catalans volien decidir, perquè per a això prèviament s'ha de demanar, si us plau, permís. I, naturalment, per evitar cap fuga de vots, ni se sap si el corredor mediterrani és una prioritat política, ni si allò que parlem a les Balears,

el País Valencià, Catalunya, la Franja, Andorra i l'Alguer és la mateixa llengua o no. Encara més: la nova política no veu quin és el problema que del català, a la Franja, se'n digui Lapao.

Per si de cas, també, la nova política evita encarar-se a les més rònegues estructures de l'Estat. Algú ha sentit parlar de fer trontollar la monarquia, més enllà de quan s'han saltat el protocol per fer-li la gara-gara i sortir a tots els telenotícies? Algú ha vist obert el debat de la nova política a Andalusia, per exemple, sobre el model d'Exèrcit, que amb retòrica patriòtica –allò, mai tan ben dit, d'embolicar-se amb la bandera– amaga sagnants inversions en la indústria de les armes, com ara ha posat al descobert l'Airbus 400 sinistrat a Sevilla (30.000 milions d'inversió només en la fase d'investigació i desenvolupament)? Sí, ja ho sé que es tracta d'unes municipals. Però la nova política no té pas cap escrúpol a parlar genèricament dels corruptes, de la casta, i de tot d'altres xacres polítiques i socials que depassen els límits dels pobles, ciutats i autonomies. Es pot parlar de la casta, i oblidar-se del rei i l'exèrcit?

Ara bé, on vella i nova política tendeixen a coincidir, lamentablement, és en aquesta permanent temptació de la superioritat moral: exhibir consciència més d'elegits que no de representants; parlar des de l'arrogància dels purs més que des de la humilitat dels qui volen servir; desqualificar –i si cal, insultar, que per això s'és superior– des de la trona que escoltar les crítiques a peu de carrer. No dic que tothom sigui igual, sempre i a tot arreu. Però, caram, aquesta lògica del tots els nostres són bons, els honrats, els impol-luts, i tots els altres són mala gent, corruptes, suspectes, fa feredat. I, aquí, ho torno a dir, nova i vella política tendeixen a trobar-se fatalment. Formes i fons

ÉS LA VELLA POLÍTICA LA QUE SEMBLA DONAR MÉS SENYALS DE CAPACITAT DE RENOVACIÓ, QUE NO PAS LA NOVA, QUE CADA DIA ES MOSTRA MÉS DECRÈPITA.

SI LA POLÍTICA HA ESTAT SEMPRE "PECADORA", NO SERÀ ARA, PER PRIMERA VEGADA I PRECISAMENT AQUÍ, QUE ES TORNARÀ ANGELICAL.

vells, doncs, utilitzats per una nova política que, acceleradament, envellirà tant, que aviat es confondrà amb allò que volia combatre.

I, doncs, vist tot plegat, és que no tenim remei, és que no hi ha esperança de regeneració? No, no és res això. D'una banda, i des del meu punt de vista, l'error és acceptar la prèvia: suposar que tot està podrit i que es necessita una regeneració total. Desconfio radicalment d'aquest punt de partida messiànic, tal com en desconfio quan hi recorre l'independentisme o qualsevol altra ideologia o projecte polític. Perquè el cert és que la podridura és greu, però és poca. I que més

que regeneració total, el que cal és llençar les pomes podrides i disposar de sistemes de control que, sabent que totes les pomes poden corrompre's, puguin expulsar-les des de la primera macadura. Ras i curt: una transparència raonable –no pas un *striptease*, per fer espectacle i fer tancar les boques– i una justícia ràpida.

D'altra banda, la meua opinió és que, al contrari dels que creuen i diuen que només es pot fer net des de fora, jo crec que la transformació que és creïble, el que és veritablement eficaç, el que és útil i permanent, és fer net des de dins. És a dir, em refio més d'un procés tradicional de reconeixement

del pecat i la seva posterior redempció, que no dels neòfits i de les conversions *express*. Si la política ha estat sempre "pecadora", no serà ara, per primera vegada i precisament aquí, que es tornarà angelical. I és per això que m'agrada més veure com avança Compromís al País Valencià, o saber si es consolida la proposta de Més per Mallorca o per Menorca, o, fins i tot, com s'ho farà Convergència Democràtica per refundar-se, que no pas confiar en els que –suposadament– encara no saben com de fàcil és caure en la temptació.

Sociòleg